Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000345160

Datum
26 mei 2025

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
AIVD/ uWBH

Bijlage(n)
1

Aan De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

nota

Uitkomst verkennen van de mogelijkheid tot het uitvoeren van het benchmarkonderzoek HGI

Aanleiding

Op 30 januari 2025 vond het Commissiedebat *Opkomende en toekomstige technologieën* van de Commissie Digitale Zaken plaats. Tijdens dit debat heeft de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering toegezegd *dat de Tweede Kamer, al dan niet vertrouwelijk, voor de zomer van 2025 geïnformeerd wordt over de mogelijkheden om een benchmarkonderzoek uit te voeren naar hoe Nederland zich verhoudt ten opzichte van andere landen op het gebied van de bescherming van HGI (hooggerubriceerde informatie)*[1]. Deze toezegging beperkt zich tot het verkennen van de mogelijkheid tot het uitvoeren van het benchmarkonderzoek.

CIO Rijk heeft samen met samen met de unit Weerbaarheid (uWBH) van de AIVD uitvoering gegeven aan deze toezegging. Deze nota is een nadere duiding en toelichting op de Kabinetsreactie.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met Kabinetsreactie Toezegging TZ202502-136;
- Overwegen om eind 2025 door middel van een vertrouwelijke Technische Briefing de Kamer te informeren over het HGI-dossier.

Kern

Om de mogelijkheden in kaart te brengen, zijn [redacted] door de uWBH bevraagd op hun bereidheid tot het nader bespreken van de volgende onderwerpen:

1. Wet- en regelgeving die ten grondslag ligt aan omgang met nationale staatsgeheime informatie;
2. Middelen en voorzieningen voor omgang met staatsgeheime informatie;
3. Implementatietrajecten en bewustwording;
4. Toezicht en naleving.

[redacted]

[1] *Kamerstukken II*, 2024/25, 26 643, nr. 1311

De landen toonden weinig bereidheid om, in een politieke context, over dit onderwerp te spreken en verwezen naar de reeds bestaande bilaterale beveiligingsverdragen waarin we deze zaken onderling zijn geregeld en vertrouwen in elkaars stelsel wordt uitgesproken. Tevens zijn er door de respondenten zorgen geuit over het risico dat de werking of functioneren van hun stelsel in het Nederlands parlement beland. Informatiebeveiligingsstelsels worden namelijk als een nationale veiligheidscompetentie gezien.

Op basis van de response en nadere duiding vanuit de uWBH worden de volgende conclusies getrokken:

- De vijftal landen tonen bereidheid om over onderwerp 1 nader te spreken;
- De vijftal landen tonen weinig tot geen bereidheid om te praten over onderwerp 2 tot en met 4.

De algehele conclusie is dat er onvoldoende bereidheid is bij de desbetreffende landen om, in een politieke context, over dit onderwerp te spreken. Het onderwerp waar wel bereidheid voor is, betreft veelal openbare en/ of bij o.a. de AIVD bekende informatie. Hierdoor lijken er geen mogelijkheden voor het uitvoeren van een gedegen benchmarkonderzoek naar hoe Nederland zich verhoudt ten opzichte van andere landen op het gebied van de bescherming van hooggerubriceerde informatie te zijn. Hierdoor ziet CIO Rijk binnen deze Toezegging geen mogelijkheid om, in bredere zin, de Kamer (vertrouwelijk) te informeren over het onderwerp HGI.

HGI komt in diverse Kamervragen, initiatiefnota's en debatten aan de orde. Door de gevoeligheid van dit dossier is de Kabinetsreactie op dit onderwerp veelal algemeen van aard en bij openbaarmaking worden de gevoelige passages gelakt. Aangezien de Kamer wel de wens heeft om over dit onderwerp geïnformeerd te worden, heeft CIO Rijk afgelopen januari een vertrouwelijke Technische Briefing voor de leden van de Commissie Digitale Zaken verzorgd. Het is de overweging waard om eind dit jaar wederom een Technische Briefing voor de Commissie Digitale Zaken te verzorgen zodat er in een vertrouwelijke setting dieper op dit onderwerp kan worden gegaan. Het aanbod voor het eventueel verzorgen van een volgende vertrouwelijke Technische Briefing past beter bij de Kabinetsreactie op de Initiatiefnota van de leden Six Dijkstra en Omtzigt over centraal toezicht op staatsgeheimen dan in deze Kabinetsreactie. Onder coördinatie van BVA Rijk wordt die Kabinetsreactie momenteel voorbereid.

Toelichting
Tijdens het debat heeft het lid Six Dijkstra (NSC) het volgende aan de staatssecretaris Koninkrijksrelaties en Digitalisering gevraagd:
Het kunnen beveiligen van de meest gevoelige informatie, zoals staatsgeheimen, is ook door het kabinet aangemerkt als sensitieve technologie. Uit openbare stukken blijkt dat er behoefte bestaat aan meer voorzieningen en dat marktpartijen niet altijd gebonden kunnen worden aan de overheid. Is de staatssecretaris bereid een benchmarkonderzoek uit te voeren naar hoe Nederland zich verhoudt tot andere landen zoals Duitsland en Frankrijk en tot Scandinavische landen wat betreft de bescherming van hoog gerubriceerde informatie? Ik begrijp dat dit niet helemaal openbaar kan worden, maar het is wel belangrijk dat we ons ervan bewust zijn hoe we er internationaal voor staan.

Een juiste selectie van landen is cruciaal voor het uitvoeren van een gedegen benchmarkonderzoek. Bij de selectie is gekeken naar de overeenkomsten tussen het land en Nederland en naar de reeds bestaande contacten met een land. Tevens is er rekening gehouden met de landen die werden genoemd in de Kamervraag. Er zijn een drietal selectiecriteria gehanteerd:

1. Wordt het land genoemd in de Kamervraag?
2. Is het (net als Nederland) een *cryptoproducing nation*?
3. Zijn er binnen CIO Rijk of elders binnen BZK contacten met deze partner op het gebied van weerbaarheid en *high-assurance*?

[redacted]

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Groene passages onder **Kern** en **Toelichting** kunnen niet openbaar worden gemaakt omdat deze informatie inzicht geeft in de contacten en het actuele kennisniveau van de AIVD.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kabinetsreactie Toezegging TZ202502-136 (mogelijkheden benchmarkonderzoek HGI)	In de Kabinetsreactie wordt antwoord gegeven op de Toezegging *Kenmerk: 2025-0000017838*